

Hr Aavo Kärmas
AS Eesti Post
info@post.ee

Meie 07.08.2013 nr 12.2-1/9056

Riikliku järelevaevemenetluse lõpetamine

Austatud härra Kärmas

17.07.2013 esitas Statoil Fuel & Retail Eesti AS Rahandusministeeriumile taotluse järelevaeveteostamiseks AS Eesti Post (edaspidi ka Hankija) avatud hankemenetlusega riigihanke nr 141263 „Mootorikütuse ostmine“ üle. Riigihanke nr 141263 hankemenetlus on jagatud kolmeks osaks. Taotluses esitatud asjaolud puudutavad riigihanke nr 141263 hankemenetluse osas I „Mootorikütuse ostmine jaetanklate võrgus“ (edaspidi riigihanke nr 141263 osa I) toimepandud võimalikke RHS-i rikkumisi.

Taotleja on seisukohal, et Hankija on põhjendamatult keeldunud väljastamast eduka pakkumuse maksumuse arvestamise alusandmeid (hankedokumentides nõutud kuupäeval ja kellaajal kehtinud kõrgeim hind tanklaketis), muutes sellega riigihanke läbipaistmatuks ning objektiivselt kontrollimatuks. Taotleja taotleb ettekirjutuse tegemist Hankijale, millega Hankija kohustuks Taotlejale väljastama AS Alexela Oil ja AS Neste Eesti poolt esitatud teabe nende tanklakettides 01.04.2013. a. kell 07.00 olnud kõrgeima hinna kohta.

Rahandusministeerium märgib, et riigihangete seaduse (RHS) § 108 lg 1 ja 2 alusel hankemenetluse kehtetuks tunnistamise ettekirjutuse või otsuse tegemine on võimalik hankemenetluse jooksul, mistõttu hankelepingu sõlmimise järgselt vastavat haldusakti Rahandusministeerium riikliku järelevaeveteostajana anda ei saa.

RHS § 108 lg 7 nimetatud ettekirjutust RHS-i või selle alusel antud õigusakti rikkumise lõpetamiseks saab teha olukorras, kus RHS-i rikkumist on võimalik ka realselt lõpetada. Kui hankemenetlus on lõppenud, ei ole hankijal enam võimalik RHS-i rikkumisi realselt lõpetada, sh ettekirjutuse täitmise kaudu, kuna rikkumiste kõrvaldamine ei saaks enam mõjutada hankemenetluse käiku ega hankemenetluse korraldamist õiguspäraseks muuta.

Riigihangete registri andmetel lõppes riigihanke nr 141263 osa I suhtes hankemenetlus 15.07.2013, mil Hankija sõlmis eduka pakkumuse esitanud pakkujaga hankelepingu.

Arvestades, et riigihanke nr 141263 osa I suhtes on hankemenetlus lõppenud, ei ole Rahandusministeeriumil võimalik kaaluda Hankijale kohustusliku ettekirjutuse tegemist RHS § 108 lg 7 alusel.

Vaatamata asjaolule, et seoses riigihanke nr 141263 osa I suhtes hankemenetluse lõppemisega ei ole võimalik kaaluda Hankija suhtes RHS § 108 lg 1, 2 ja 7 alusel järelevaeveteostmete rakendamist, märgime seoses Taotluses osundatud võimalike RHS-i rikkumistega järgmist.

Taotleja on seisukohal, et pakkujate tanklakettides 01.04.2013 kell 07.00 kehtinud kõrgeim hind on avalik ja kõigile kättesaadav informatsioon, mis ei saa oma olemuselt olla ärisaladus ega kahjustada pakkujate omavahelist konkurentsi, mistõttu Hankijal ei ole RHS § 46 lg 5 alusel õigust andmete väljastamisest keelduda.

Taotleja on kahel korral pöördunud Hankija poole taotlusega avaldada Taotlejale Alexela Oil AS-i ja Neste Eesti AS-i pakkumustes märgitud kütuste kõrgeimad liitrihinnad nimetatud pakkujate tanklaketis seisuga 01.04.2013 kell 07:00.

Hankija on keeldunud Taotlejale nimetatud andmeid avalikustamast põhjendusel, et pakkujate tanklakettide kõrgeim liitri hind seisuga 01.04.2013 on osa pakkujate poolt esitatud pakkumusest ja selle avaldamine rikuks tõenäoliselt pakkujate ärisaladust või kahjustaks konkurentsi.

Riigihanke nr 141263 hankedokumentide (edaspidi HD) p 6.6.1 kohaselt tuleb pakkumuse maksumus riigihanke nr 141263 osas I esitada allahindlusena eurosentes pakkuja tanklaketi kõige kõrgemast vastava kütuseliigi ühe (1) liitri hinnast seisuga 01.04.2013 kell 07:00. Pakkuja korrutab soodustusest tuleneva saadud liitrihinna Hankija poolt etteantud eelduslike kütusekogustega. Pakkuja esitab Hankija nõudmisel väljavõtte 01.04.2013 enda tanklaketi jaehindadest Eestis.

Riigihanke nr 141263 HD p 9.2 sätestab riigihanke nr 141263 osas I järgmised pakkumuste hindamise kriteeriumid ja väärtuspunktide osakaalud: hinnakriteerium 80 p ja tanklate geograafiline asukoht 20 p.

Riigihanke nr 141263 HD p 9.2.1 kohaselt hinnatakse hinnakriteeriumi all pakkuja poolt HD lisa 2 vormis 3.1 esitatud kogumaksumust koos km-ga, mis tuleneb Pakkuja poolt kõikidele kütuseliikidele antud soodustusest sentides ühe (1) liitri kohta 01.04.2013 pakkuja tanklaketi kõige kõrgemast vastava kütuseliigi ühe (1) liitri hinnast. Kõige madalama kogumaksumusega pakkumusele omistatakse maksimaalne arv väärtuspunkte (80). Järgmiste pakkumuste punktid arvutatakse valemiga – madalaim maksumus x (korda) hinnakriteeriumi osatähtsus (80): (jagatud) järgmise pakkumuse maksumus.

Riigihangete registris avalikustatud pakkumuste avamise protokollis on märgitud riigihanke nr 141263 osale I esitatud pakkumuste kogumaksumused ilma käibemaksuta.

Seega on Hankija avalikustanud pakkujate poolt riigihanke nr 141263 osale I esitatud pakkumuste kogumaksumused, mida Hankija arvestas pakkumuste hindamisel ja mille alusel Hankija omistas pakkumustele väärtuspunkte.

Tulenevalt RHS § 46 lg 2 on hankijal kohustus pakkumuste avamisel avaldada üksnes pakkumuste maksumused, pakkumuste osamaksumused ja muud pakkumuste hindamise kriteeriumitele vastavad pakkumust iseloomustavad numbriliste näitajate väärtused. Rahandusministeerium on seisukohal, et RHS § 46 lg 2 alusel kohustub hankija pakkumuste avamise protokollis avalikustama üksnes sellise pakkumuste maksumust puudutava teabe, mida hankija otseselt arvestab pakkumuste hindamisel.

Arvestades, et Hankija ei hinnanud pakkumusi pakkujate tanklakettides 01.04.2013 kell 07:00 avaldatud kõrgeima kütuse liitri hinna ega ka allahindlusprotsendi alusel, ei laiene nimetatud andmetele ka avalikustamise kohustus RHS § 46 lg 2 kohaselt.

Seega ei ole Hankija rikkunud RHS-i jättes Taotlejale väljastamata teiste pakkujate poolt nende tanklakettides 01.04.2013 kell 07:00 avaldatud kütuste hinnad.

Rahandusministeerium märgib, et tulenevalt RHS § 43 lg 4 on pakkumus konfidentsiaalne ja pakkumuses sisalduvat teavet võib avalikustada üksnes RHS-is sätestatud juhtudel ja korras. Pakkumuse konfidentsiaalsust rõhutab ka RHS § 46 lg 5, mille kohaselt hankija ei avalikusta pakkumuste avamisel pakkumuste sisu osas, mis rikuks pakkujate ärisaladust või kahjustaks nendevahelist konkurentsi.

Rahandusministeerium nõustub Hankija seisukohaga, et Hankijal puudub iseseisvalt pädevus hinnata, millised pakkumuse andmed on konfidentsiaalsed ja on pakkuja ärisaladuseks. Olukorras, kus pakkuja käsitleb pakkumuses esitatud kütuse kõrgeimat hinda (vaatamata asjaolule, et see on olnud teatud kuupäeval minevikus avalik info), mis ei ole otseselt pakkumuse hindamise aluseks, ärisaladusena ning on seda hankijale ka selgesõnaliselt väljendanud, peab hankija igal juhul hoiduma sellise teabe avalikustamisest. Vastasel korral riskiks hankija

teadlikult pakkumuse konfidentsiaalsuse nõude rikkumisega ja võimaliku väärtteovastutuse tekkimisega RHS § 111 lg 3 p 1 alusel.

Tulenevalt Taotluses väljendatud kahtlustest AS Alexela Oil ja AS Neste Eesti pakkumustes märgitud kütuste liitri hindade õiguse osas, kontrollis Rahandusministeerium nimetatud pakkujate poolt Hankijale HD p 6.6.1 alusel edastatud väljavõtteid tanklakettide jaehindadest.

Nii AS Alexela Oil kui ka AS Neste Eesti pakkumuse maksumuse esildises märgitud tanklaketi kõrgeimad hinnad seisuga 01.04.2013 kell 07.00 ühtisid nende poolt Hankijale esitatud tanklaketi jaehindade väljavõttes märgitud kõrgeimate hindadega.

Ka ei tuvastanud Rahandusministeerium Hankija poolseid eksimusi pakkumustele väärtuspunktide omistamisel ega arvutuskäikude tegemisel.

Lähtudes eeltoodust ja arvestades, et hankemenetlus riigihanke nr 141263 osa I suhtes on lõppenud ja järelvalvemeetmete rakendamine ei ole võimalik ning Rahandusministeerium ei tuvastanud Taotluses esitatud asjaolude alusel Hankija poolseid RHS-i rikkumisi, lõpetab Rahandusministeerium järelvalvemenetluse riigihanke nr 141263 osa I suhtes.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Agris Peedu

Halduspoliitika asekanter

Teadmiseks: Statoil Fuel & Retail Eesti AS, nele.laidvee@statoilfuelretail.com

Madli Juhani 611 3931

madli.juhani@fin.ee